

अनुसूचित जमातीचे खोटे प्रमाणपत्र
देण्या-या सक्षम प्राधिकाऱ्यांविरुद्ध
करावयाच्या कारवाईबाबत

महाराष्ट्र शासन
अदिवासी विकास विभाग,
शासन परिपत्रक क्रमांक :- एसटीसी-१००८/प्र.क्र.२६/का-१०
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक :- २२ फेब्रुवारी, २००८

वाचा :- १) महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० (सन २००१ चा क्र.२३).

परिपत्रक :-

मा.सर्वोच्च न्यायालयाने विशेष अनुज्ञा याचिका क्र.१४७६७/१९९३ संदर्भात सिव्हिल अपिल क्रमांक ५८८४/९४ कु.माधुरी पाटील विरुद्ध अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे व इतर या प्रकरणी दिलेल्या निर्णयातील निदेशानुसार अनुसूचित जमातीच्या व्यक्तींना जातीचे प्रमाणपत्र निर्गमित करण्याबाबत शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक एसटीसी-१६९६/प्र.क्र.३४/का.१०, दि.७ मार्च, १९९६ अन्वये सर्व सक्षम अधिका-यांना विहित कार्यपद्धती कळविण्यात आलेली आहे.

२. महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० (सन २००१ चा क्र.२३)मध्ये पुढील प्रमाणे तरतूद आहे. "या अधिनियमान्वये, सक्षम प्राधिका-यांची कामे पार पाडणारी जी कोणतीही व्यक्ती किंवा प्राधिकारी, हेतुपुरस्सर जातीचे खोटे प्रमाणपत्र देईल त्या व्यक्तीस अपराधसिध्दीनंतर सहा महिन्यांपेक्षा कमी नसेल परंतु दोन वर्षांपर्यन्त असू शकेल इतक्या सश्रम कारावासाची किंवा दोन हजार रुपयांपेक्षा कमी नसेल परंतु वीस हजार रुपयांपर्यन्त असू शकेल इतक्या द्रव्यदंडाची किंवा या दोन्ही शिक्षा होतील." अशी तरतूद आहे.

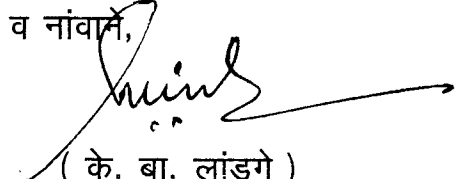
३. वर नमूद केलेल्या तरतूदीनुसार कोणत्याही अधिकाऱ्याने हेतुपुरस्सर (intentionally) खोटे प्रमाणपत्र दिले आहे, असे अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीस वाटल्यास अशा संबंधित अधिकाऱ्यांवर फौजदारी गुन्हा दाखल करण्यापूर्वी प्रस्ताव शासनाच्या पूर्वमंजूरीसाठी पाठवावा व शासनाच्या मंजूरीनंतरच अशा अधिकाऱ्यांवर अनुसूचित जमाती

प्रमाणपत्र तपासणी समितीने फौजदारी गुन्हा दाखल करण्याची कारवाई करावी. शासनाच्या मंजूरीशिवाय कोणत्याही अधिका-यांविरुद्ध गुन्हा दाखल करू नये.

४. सहआयुक्त तथा उपाध्यक्ष, अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती यांनी महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० (सन २००१ चा क्र.२३) मधील कलम १३ अन्वये हेतुपुरस्सर खोटे जातीचे दाखले दिलेल्या अधिकाऱ्यांविरुद्ध आतापर्यन्त फौजदारी गुन्हे दाखल करण्यात आलेल्या अधिकाऱ्यांची माहिती तातडीने सोबतच्या विवरण पत्रात देण्यात यावी. त्याचप्रमाणे यापुढे अशा अधिकाऱ्यांची माहिती दर तीन महिन्यांनी सोबत जोडलेल्या विहित नमुन्यात शासनास सादर करणे बंधनकारक राहील.

५. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर प्रसिध्द करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २००८०२२९८४४३९००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(के. बा. लांडगे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति :-

आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, २८, क्वीन्स गार्डन, पुणे,
सहआयुक्त तथा उपाध्यक्ष, अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, ठाणे, पुणे नाशिक,
नंदुरबार, अमरावती, नागपूर, गडचिरोली, औरंगाबाद.

आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक

मा.अपर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

मा. सचिव (सामाजिक न्याय), सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

सर्व विभागीय आयुक्त, (महसूल) कोकण, पुणे, नाशिक, अमरावती, नागपूर, औरंगाबाद.

सर्व जिल्हाधिकारी / तथा जिल्हादंडाधिकारी

मा. मंत्री (आ.वि) यांचे खाजगी सचिव,

मा. मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव.

मा. राज्यमंत्री (आ.वि) यांचे खाजगी सचिव,

निवड नस्ती, (क १- १०) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग
 (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० (सन २००१ चा क्र.२३)
 अन्वये हेतुपुरस्सर खोटे जातीचे दाखले दिलेल्या अधिकाऱ्यांविरुद्ध गुन्हे दाखल करण्यात आलेल्या अधिकाऱ्यांची माहिती

जिल्ह्याचे नांव :-

अनुक्रमांक	जात प्रमाणपत्र देणाऱ्या अधिकाऱ्याचे नांव व पद	गुन्ह्याचे स्वरूप	अधिनियमातील कलम १३ अन्वये फौजदारी गुन्हा दाखल करण्यात आलेल्या पोलीस स्टेशनचे नाव	प्रकरणाची सद्यःस्थिती	अभिप्राय
१	२	३	४	५	६